

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, svibanj 2011.

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Sustav nadzora izvoza robe s dvojnomo namjenom u Republici Hrvatskoj provodi se temeljem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“ broj 100/04 i 84/08), koji je u primjeni od 1. siječnja 2005. godine.

Roba s dvojnomo namjenom je roba, uključujući računalne programe i tehnologiju, koja se može koristiti kako u civilne, tako i u vojne svrhe, te za proizvodnju oružja za masovno uništavanje te projektila koji mogu nositi takvo oružje.

Navedeni Zakon usklađen je s Uredbom Vijeća (EZ) 428/09 od 5. svibnja 2009. kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom. Temeljem Zakona Vlada Republike Hrvatske redovito donosi Uredbu o popisu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 184/04, 62/07, 57/08, 63/09 i 3/10) koju usklađuje s popisom robe s dvojnomo namjenom Europske unije koji je sastavni dio navedene Uredbe Vijeća.

Donošenjem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom ispunjen je jedan od važnijih uvjeta za članstvo u međunarodnim režimima o kontroli izvoza, te je Republika Hrvatska postala članica Wassenaar aranžmana (kontrola konvencionalnog oružja i robe s dvojnomo namjenom), Grupe za sprječavanje širenja nuklearnog oružja i materijala i Australske skupine (kontrola kemijskog i biološkog oružja).

U Europskoj uniji ovo područje uređeno je Uredbom Vijeća (EZ) 428/09 od 5. svibnja 2009. kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom. Pružanje tehničke pomoći s robom s dvojnomo namjenom uređeno je Zajedničkom akcijom Vijeća od 22. lipnja 2000. o nadzoru tehničke pomoći u vezi s određenim vrstama vojne uporabe (2000/401/CFSP).

S obzirom da je područje nadzora robe s dvojnomo namjenom na razini Europske unije uređeno uredbom kao sekundarnim izvorom prava Europske unije, koja će se s danom pristupanja neposredno i u cijelosti primjenjivati u Republici Hrvatskoj, ovim prijedlogom Zakona omogućit će se njezina provedba.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Prijedlogom Zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom utvrđuju se uvjeti za nadzor robe s dvojnomo namjenom u dijelu u kojem ga propisi Europske unije ne uređuju ili su ovlastili države članice da ovo područje urede u svojim nacionalnim propisima.

Predloženim Zakonom utvrđuju se nadležna tijela za izdavanje dozvola, postupak izdavanja dozvola i provođenje nadzora te kaznene odredbe za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) 428/09 od 5. svibnja 2009. kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnog namjenom. Također, u skladu sa Zajedničkom akcijom Vijeća od 22. lipnja 2000. o nadzoru tehničke pomoći u vezi s određenim vrstama vojne uporabe (2000/401/CFSP) utvrđuju se nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora nad pružanjem tehničke pomoći te propisuju kaznene odredbe.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

V. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine» broj 6/02 – pročišćeni tekst i 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08) s obzirom da se Zakon donosi radi usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU.

VI. TEKST ZAKONA KOJI SE PREDLAŽE DAN JE U OBLIKU KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju uvjeti za nadzor robe s dvojnomo namjenom u dijelu u kojem ga propisi Europske unije na ovom području ne uređuju ili su ovlastili države članice da ovo područje urede u nacionalnim propisima. Uvjeti za nadzor robe s dvojnomo namjenom odnose se na izvoz, prijenos unutar carinskog područja Europske unije, provoz, brokering, pružanje tehničke pomoći u svezi s robom s dvojnomo namjenom te na izdavanje potvrda za uvoz, krajnje korištenje i primitak robe s dvojnomo namjenom.

Članak 2.

Provedba propisa Unije

(1) Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora te kaznene odredbe za provedbu Uredbe Vijeća EZ 428/2009 od 5. svibnja 2009. kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom (OJ L 134, 29.5.2009, str. 1., s izmjenama) (u daljnjem tekstu: Uredba 428/2009/EZ).

(2) Ovim se Zakonom, u skladu sa Zajedničkom akcijom Vijeća od 22. lipnja 2000. o nadzoru tehničke pomoći u vezi s određenim vrstama vojne uporabe (2000/401/CFSP) (OJ L 159, 30.6.2007., str. 216), utvrđuju nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora nad pružanjem tehničke pomoći te propisuju kaznene odredbe.

Pojmovi

Članak 3.

(1) Tehnička pomoć znači svaku tehničku pomoć u svezi s popravkom, razvojem, proizvodnjom, sastavljanjem, testiranjem, održavanjem ili bilo koju drugu tehničku pomoć koja može imati oblik upute, osposobljavanja, prijenosa poslovnog znanja ili stručnih ili savjetodavnih usluga. Tehnička pomoć uključuje usmene oblike pomoći.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi 428/2009/EZ.

II. DOZVOLA ZA PRUŽANJE BROKERSKIH USLUGA, TEHNIČKE POMOĆI, TE DOZVOLA ZA IZVOZ I NADLEŽNO TIJELO ZA IZDAVANJE DOZVOLE

Dozvola za pružanje brokerskih usluga

Članak 4.

(1) Za pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom potrebna je dozvola u skladu sa člankom 5. stavkom 1. Uredbe 428/2009/EZ.

(2) Dozvola je potrebna i za pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom, koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe 428/2009/EZ ako je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) obavijestilo brokera da roba s dvojnomo namjenom jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavcima 1. i 2. Uredbe 428/2009/EZ.

(3) Ako je broker svjestan ili ima razloga sumnjati da roba, koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe 428/2009/EZ, a za koju on nudi pružanje brokerskih usluga je, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavcima 1. i 2. Uredbe 428/2009/EZ dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu brokersku uslugu potrebna dozvola. Takva brokerska usluga može se pružiti samo nakon što Ministarstvo odobri brokersku uslugu, ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

Dozvola za pružanje tehničke pomoći

Članak 5.

(1) Za tehničku pomoć koju pravne osobe, fizičke osobe – obrtnici sa sjedištem, odnosno boravištem na teritoriju Republike Hrvatske ili fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj pružaju izvan teritorija Europske unije potrebna je dozvola ako ih je Ministarstvo obavijestilo da se tehnička pomoć namjerava koristiti za:

- razvoj, proizvodnju, upravljanje, rukovanje, očuvanje, skladištenje, otkrivanje, identifikaciju ili širenje kemijskog, biološkog ili nuklearnog oružja ili drugih nuklearnih eksplozivnih naprava ili razvoj, proizvodnju, održavanje ili skladištenje projektila osposobljenih za prijenos takvog oružja.

- vojnu uporabu u državama protiv kojih se provodi embargo na oružje kako je definirano u članku 4. stavku 2. Uredbe 428/2009/EZ.

(2) Ako je pravna, fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba svjesna ili ima razloga sumnjati da je tehnička pomoć, koju namjerava pružiti, namijenjena u svrhe koje su navedene u stavku 1. ovoga članka dužna je o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu tehničku pomoć potrebna dozvola. Tehnička pomoć može se pružiti samo nakon što Ministarstvo odobri tehničku pomoć, ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

(3) Za pružanje tehničke pomoći iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije potrebna dozvola:

- kad je pomoć pružena u državi navedenoj u Dijelu 3. Priloga II. Uredbe 428/2009/EZ;

- kad se pojavljuje u usmenom obliku i nije u vezi s proizvodima koje nadziru jedan ili više međunarodnih režima, skupina država ili sporazuma.

Članak 6.

(1) Za tehničku pomoć koju pravne osobe, fizičke osobe – obrtnici sa sjedištem, odnosno boravištem na teritoriju Republike Hrvatske ili fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj pružaju unutar carinskog područja Republike Hrvatske u usmenom ili pisanom obliku, faksom, telefonom ili elektroničkim medijima potrebna je dozvola ako se tehnička pomoć namjerava koristiti u svrhe iz članka 4. stavaka 1. i 2. Uredbe 428/2009/EZ i dostavlja se osobama koje borave u trećoj zemlji izuzev zemalja navedenih u popisu u Dodatku II. Dio 3. Uredbe 428/2009/EZ.

(2) Ako je pravna, fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba svjesna ili ima razloga sumnjati da je tehnička pomoć, koju namjerava pružiti u usmenom ili pisanom obliku, faksom, telefonom ili elektroničkim medijem, namijenjena za bilo koju svrhu navedenu u stavku 1. ovoga članka mora o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu tehničku pomoć potrebna dozvola. Tehnička pomoć može se pružiti samo nakon što Ministarstvo odobri tehničku pomoć, ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

Članak 7.

Za pružanje tehničke pomoći iz članka 5. i 6. ovoga Zakona nije potrebna dozvola kad se pojavljuje u obliku prijenosa podataka koji su “u javnoj domeni” ili prijenosa podataka iz “temeljnih znanstvenih istraživanja”, kako je definirano u Prilogu I. Dio 1. Uredbe 428/2009/EZ.

Članak 8.

Ako izvoznik ima razloga sumnjati da roba s dvojnomo namjenom, koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe 428/2009/EZ, jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe 428/2009/EZ mora o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za taj izvoz potrebna izvozna dozvola. Roba s dvojnomo namjenom može se izvoziti samo nakon što Ministarstvo odobri izvoznomo dozvolu ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

Nadležno tijelo za izdavanje dozvola

Članak 9.

Dozvole za:

- a) izvoz robe s dvojnomo namjenom u skladu sa člankom 3. i člankom 4. stavcima 1., 2., 3. i 4. Uredbe 428/2009/EZ;
- b) izvoz robe s dvojnomo namjenom u skladu sa člankom 7. ovoga Zakona i člankom 4. stavak 5. Uredbe 428/2009/EZ;

c) pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom u skladu sa člankom 4. ovoga Zakona i člankom 5. Uredbe 428/2009/EZ;

d) prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Europske unije u skladu sa člankom 22. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ;

e) pružanje tehničke pomoći u skladu sa člankom 5. i člankom 6. ovoga Zakona
izdaje Ministarstvo na temelju prijedloga povjerenstva iz članka 12. ovoga Zakona.

Provoz

Članak 10.

(1) Ministarstvo može zabraniti provoz iz članka 6. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ, na temelju prijedloga povjerenstva iz članka 12. ovoga Zakona.

(2) Prije odluke o zabrani provoza iz stavka 1. ovoga članka, u posebnim slučajevima Ministarstvo može nametnuti zahtjev za dozvolom posebnog provoza robe s dvojnomo namjenom i propisati uvjete za izdavanje dozvole.

(3) Ministarstvo može zabraniti provoz robe s dvojnomo namjenom, koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe 428/2009/EZ ako roba jest ili bi mogla biti u cijelosti ili u dijelovima korištena u svrhe navedene u članku 4. stavcima 1. i 2. Uredbe 428/2009/EZ.

(4) O zabrani provoza ili zahtjevu za dozvolom posebnog provoza robe s dvojnomo namjenom Ministarstvo je obvezno, bez odgađanja, izvijestiti Ministarstvo financija – Carinsku upravu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Carinska uprava).

Članak 11.

(1) Zahtjev za izdavanje izvozne dozvole i dozvole za prijenos, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći te dozvole za poseban provoz robe s dvojnomo namjenom podnosi se Ministarstvu.

(2) Oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole i dozvole za prijenos te dozvolu za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev, uvjete za dozvolu posebnog provoza robe s dvojnomo namjenom iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona te uvjete za izdavanje globalne dozvole iz članka 13. stavak 2. ovoga Zakona propisuje ministar nadležan za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: ministar).

III. ULOGA, NADLEŽNOST I OBVEZE DRŽAVNIH TIJELA U PROVEDBI ZAKONA

Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnomo namjenom

Članak 12.

(1) Ministarstvo izdaje izvoznju dozvolu, dozvolu za prijenos, dozvolu za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći te dozvolu za poseban provoz robe s dvojnju namjenom na temelju prijedloga povjerenstva.

(2) Povjerenstvo imenuje ministar, a čine ga predstavnici ministarstava nadležnih za vanjske poslove, unutarnje poslove, obranu, carinu i gospodarstvo, te ovisno o krajnjem korisniku i vrsti robe i predstavnici drugih tijela. Povjerenstvo imenuje i razrješava ministar na temelju prijedloga nadležnih ministara ili ravnatelja.

(3) Uz prijedloge iz stavka 1. ovoga članka, povjerenstvo daje stručno mišljenje Ministarstvu vezano uz pravilnu klasifikaciju robe s dvojnju namjenom, razmjenjuje informacije važne za nadzor robe s dvojnju namjenom, sudjeluje kod nadzora robe s dvojnju namjenom u skladu sa člankom 21. stavak 3. ovoga Zakona.

(4) Stručne i administrativne poslove za povjerenstvo obavlja Ministarstvo.

(5) Ministar donosi poslovnik o radu povjerenstva kojim će se propisati način rada i odlučivanja povjerenstva.

Dozvole

Članak 13.

(1) Ministarstvo izdaje individualnu izvoznju dozvolu, dozvolu za prijenos, dozvolu za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći te dozvolu za poseban provoz.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo može izdati izvozniku globalnu izvoznju dozvolu, uzimajući u obzir vrstu robe s dvojnju namjenom, vrstu i dugoročnost izvoznih poslova, državu u koju se ta roba izvozi te da li izvoznik ima uspostavljen program unutarnje usklađenosti, kojim su utvrđena pravila postupanja i odgovornosti unutar tvrtke, radi osiguranja usklađenosti s odredbama i ciljevima Uredbe 428/2009/EZ i ovoga Zakona te propisa donesenih na temelju ovoga Zakona. Osnovne elemente koje program unutarnje usklađenosti mora sadržavati pravilnikom propisuje ministar.

(3) Ministarstvo može, na prijedlog povjerenstva iz članka 12. ovoga Zakona, zahtijevati od izvoznika, brokera ili pružatelja tehničke pomoći dokaz o uspostavljenom programu unutarnje usklađenosti kod izdavanja dozvole za izvoz robe s dvojnju namjenom iz Priloga IV. Uredbe 428/2009/EZ ili za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći s tom robom.

(4) Ministarstvo može izdati nacionalnu opću izvoznju dozvolu za određeni izvoz u skladu sa člankom 9. stavkom 4. Uredbe 428/2009/EZ.

(5) Ministarstvo, na prijedlog Povjerenstva, može ograničiti ili onemogućiti korištenje opće izvozne dozvole Unije u skladu s uredbama Vijeća kojima se utvrđuje režim Unije za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnju namjenom.

(6) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do jedne godine, a dozvola iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

Članak 14.

O zahtjevu za izdavanje dozvole Ministarstvo odlučuje u roku do 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, odnosno u roku 60 dana ako je u postupku izdavanja dozvola potrebno izvršiti dodatne provjere.

Članak 15.

(1) Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole ako utvrdi da su izvoz robe s dvojnomo namjenom, obavljanje brokerskih usluga i pružanje tehničke pomoći suprotni članku 12. Uredbe 428/2009/EZ.

(2) Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole ako roba ne odgovara podacima navedenima u zahtjevu, a izvoznik, proizvođač ili pružatelj usluga na zahtjev Ministarstva ne omoguće pregled robe ili dokumenata u vezi s tom robom.

Potvrda o robi s dvojnomo namjenom

Članak 16.

(1) Ako država izvoznica robe s dvojnomo namjenom zahtijeva za izvoz te robe međunarodnu uvoznu potvrdu (IIC – International Import Certificate), potvrdu o krajnjem korištenju (EUC - End-Use Certificate) ili potvrdu o primitku robe s dvojnomo namjenom (DVC – Delivery verification Certificate) nadležnog tijela Republike Hrvatske, potvrdu o robi s dvojnomo namjenom izdaje Ministarstvo.

(2) Oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju, potvrde o primitku robe s dvojnomo namjenom, te dokaze koji se prilažu uz zahtjev propisuje ministar.

(3) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Europske unije.

Prestanak važenja dozvole

Članak 17.

(1) Ministarstvo može donijeti rješenje o prestanku važenja ili privremenom ograničenju izdane dozvole ako utvrdi da:

- a) jedan ili više uvjeta na osnovi kojih je bila izdana dozvola više ne postoji ili je promijenjen,
- b) izvoznik ili pružatelj usluge ne postupa u skladu s dozvolom ili s programom unutarnje usklađenosti na osnovi kojeg je dozvola izdana.

(2) Ministarstvo može donijeti rješenje o prestanku važenja izdane dozvole na zahtjev izvoznika odnosno pružatelja usluge.

(3) Ministarstvo može poništiti izdanu dozvolu ako utvrdi da je dozvola bila izdana na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, a da je podnositelj zahtjeva znao ili je morao znati da su ti podaci netočni ili nepotpuni.

(4) Republika Hrvatska nije odgovorna za troškove koji su nastali ili će nastati aktivnostima poduzetim sukladno ovom članku.

(5) Protiv rješenja donesenih na temelju članka 14. i 15. ovoga Zakona i stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Kontrolne mjere

Članak 18.

(1) Izvoznici robe s dvojnomo namjenom, brokeri i osobe koje pružaju tehničku pomoć, za usluge za koje je potrebna dozvola temeljem članka 5. i 6. ovoga Zakona dužni su voditi registar ili evidenciju u skladu sa člankom 20. stavkom 1. i 2. Uredbe 428/2009/EZ

(2) Komercijalni dokumenti koji se odnose na prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar Unije moraju biti u skladu sa člankom 22. stavak 10. Uredbe 428/2009/EZ.

(3) Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka izvoznik, odnosno broker ili osoba koja pruža tehničku pomoć mora čuvati najmanje pet godina od kraja kalendarske godine u kojoj je obavljen izvoz odnosno prijenos robe s dvojnomo namjenom te pružena brokerska usluga ili tehnička pomoć.

(4) Ministar može propisati i druge podatke koje mora sadržavati dokumentacija iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 19.

(1) Izvoznik ili broker ili osoba koja pruža tehničku pomoć je dužna u roku od petnaest dana od dana izvoza robe s dvojnomo namjenom ili pružanja usluge obavijestiti ministarstvo o izvozu odnosno pruženoj usluzi, te dostaviti kopiju dozvole a kod izvoza robe dostaviti i kopiju jedinstvene carinske deklaracije.

(2) Ako nakon izdavanja dozvole dođe do kakve promjene poslovnih partnera, krajnjih korisnika, namjeravane krajnje upotrebe i slično, izvoznik odnosno pružatelj brokerske usluge ili tehničke pomoći dužan je o tome, u roku do pet dana od nastanka ili saznanja za nastanak promjene, pisano obavijestiti Ministarstvo.

(3) Na temelju dostavljene pisane obavijesti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo će odlučiti o valjanosti dozvole ili će donijeti rješenje temeljem članka 17. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Dozvola se može koristiti samo nakon što Ministarstvo obavijesti izvoznika odnosno pružatelja brokerske usluge ili tehničke pomoći o daljnjem postupanju.

Članak 20.

(1) Ministarstvo vodi evidenciju izdanih dozvola i evidenciju obavljenih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom te prikuplja i obrađuje podatke povezane s provedbom izvoza, provoza, prijenosa i pružanja usluga s robom s dvojnog namjenom.

(2) Za potrebe obavljanja zadataka utvrđenih ovim Zakonom i provedbi aktivnosti iz Uredbe 428/2009/EZ, Ministarstvo sudjeluje u radu institucija Europske unije, surađuje s državama članicama Europske unije, nadležnim tijelima drugih država, međunarodnim organizacijama i režimima, te im dostavlja odgovarajuće podatke u skladu s preuzetim međunarodnim obvezama Republike Hrvatske.

Nadzor

Članak 21.

(1) Nadzor nad izvozom robe s dvojnog namjenom i ocjenu sukladnosti robe s izvoznom dozvolom, prijenosom robe s dvojnog namjenom unutar carinskog područja Europske unije, pružanjem brokerskih usluga i tehničke pomoći, te provoza robe s dvojnog namjenom provodi Carinska uprava, te o svojim nalazima polugodišnje pisano izvješćuje Ministarstvo.

(2) U postupku izdavanja dozvole i nakon izdavanja dozvole Carinska uprava, na zahtjev Ministarstva, i samo Ministarstvo, može kod izvoznika ili proizvođača obaviti pregled robe s dvojnog namjenom i dokumentacije povezane s tom robom.

(3) U postupku pregleda robe s dvojnog namjenom Ministarstvo može tražiti stručnu pomoć ministarstva i drugih tijela uključenih u rad povjerenstva iz članka 12. ovoga Zakona kako bi se ocijenila sukladnost robe s podacima navedenim u zahtjevu.

(4) Ministarstva i druga tijela iz članka 12. ovoga Zakona imaju pravo i dužnost razmjene podataka o izvoznicima i izvezenoj robi s dvojnog namjenom potrebne za provođenje nadzora po ovom Zakonu.

(5) Izvoznik, banka ili druga financijska organizacija ili bilo tko drugi tko ima podatke potrebne za nadzor izvoza robe s dvojnog namjenom, dužan je na zahtjev Ministarstva, carinskih tijela ili tijela nadležnih za progon dostaviti svoje poslovne knjige, podatke o poslovnim dopisivanjima i sve druge podatke za kontrolu robe s dvojnog namjenom potrebne za obavljanje nadzora.

(6) Odredbe stavka 5. ovoga članka koje se odnose na izvoznika odnose se i na dobavljača robe s dvojnog namjenom unutar carinskog područja Europske unije, brokera i osobu koja obavlja provoz ili pruža tehničku pomoć.

(7) Izvoznik, proizvođač, broker, osoba koja pruža tehničku pomoć mora omogućiti osobama iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pristup svojim prostorijama.

(8) Ako Carinska uprava u provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona, rješenjem će narediti u kojem se roku nepravilnosti moraju otkloniti.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka može se podnijeti žalba u roku od petnaest dana po primitku istog, Samostalnoj službi za drugostupanjski upravni postupak Ministarstva financija.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od najviše 250% vrijednosti izvoznog posla, ali ne manje od 50.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba – obrtnik ako:

- a) izvozi robu s dvojnomo namjenom (članak 3. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ), prenosi robu s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Europske unije (članak 22. Uredbe 428/2009/EZ), pruža brokerske usluge (članak 5. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ i članak 4. ovoga Zakona), pruža tehničku pomoć (članak 5. stavci 1. i 2. članak 6. stavci 1. i 2. ovoga Zakona) bez dozvole,
- b) ne obavijesti Ministarstvo da je riječ o robi s dvojnomo namjenom (članak 4. stavak 4. Uredbe 428/2009/EZ, članak 8. ovoga Zakona),
- c) ne obavijesti Ministarstvo o promjeni do koje je došlo nakon što je dozvola izdana (članak 19. stavak 2. ovoga Zakona),
- d) provodi robu s dvojnomo namjenom nakon što Ministarstvo zabrani provod (članak 6. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ, članak 10. stavak 1. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najviše 50% vrijednosti izvoznog posla, ali ne manje od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i svaka druga fizička osoba.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, uz novčanu kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti izvoza robe s dvojnomo namjenom u trajanju od najmanje šest mjeseci, a najviše godinu dana.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba – obrtnik ako:

- a) postupa suprotno izdanoj potvrdi o robi s dvojnomo namjenom (članak 16. stavak 1. ovoga Zakona)

- b) postup suprotno odredbama članka 18. ovoga Zakona,
- c) ne obavijesti Ministarstvo, ili ne obavijesti na vrijeme, o obavljenom izvozu robe s dvojnomo namjenom ili pruženoj usluzi (članak 19. stavak 1. ovoga Zakona)

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i svaka druga fizička osoba.

Kazneno djelo

Članak 24.

(1) Tko izveze robu s dvojnomo namjenom bez izvozne dozvole (članak 3. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ), pruža brokerske usluge (članak 5. stavak 1. Uredbe 428/2009/EZ i članak 4. ovoga Zakona), pruža tehničku pomoć (članak 5. stavci 1. i 2. članak 6. stavci 1. i 2. ovoga Zakona) bez dozvole, ne obavijesti Ministarstvo da je riječ o robi s dvojnomo namjenom (članak 4. stavak 4. Uredbe 428/2009/EZ, članak 8. ovoga Zakona) ili ne obavijesti Ministarstvo o promjeni u vezi s namjeravanom krajnjom upotrebom robe s dvojnomo namjenom do koje je došlo nakon što je izvozna dozvola izdana (članak 19. stavak 2. ovoga Zakona) u mjeri koja može ugroziti:

- a) izvršavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, posebno sankcija,
- b) vanjskopolitičke, sigurnosne ili obrambene interese Republike Hrvatske, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim dijelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt više osoba ili je prouzročena imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom te uvozne potvrde za uvoz robe s dvojnomo namjenom izdane temeljem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“ br. 100/2004 i 84/2008) mogu se iskoristiti u rokovima utvrđenim tim aktima.

Članak 26.

(1) Propise iz članka 11. stavka 2., članka 13. stavka 2. i članka 16. stavka 2. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Poslovník iz članka 12. stavka 5. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

Do donošenja propisa iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona ostaju na snazi:

- Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom te pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći („Narodne novine“ br. 34/2010)
- Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje uvozne potvrde za uvoz robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“ br. 166/2004 i 123/2007).

Članak 28.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izvozu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“ br. 100/2004 i 84/2008).

Članak 29.

Ovaj Zakon objavljuje se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

VII. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredba ovog članka regulira područja koja se uređuju Zakonom.

Uz članak 2.

Uređuje se svrha Zakona, odnosno utvrđuju se nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora te kaznene odredbe za provedbu Uredbe Vijeća EZ 428/2009 od 5. svibnja 2009. kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom (OJ L 134, 29.5.2009, str. 1., s izmjenama) i Zajedničke akcije Vijeća od 22. lipnja 2000. o nadzoru tehničke pomoći u vezi s određenim vrstama vojne uporabe (2000/401/CFSP) (OJ L 159, 30.6.2007., str. 216).

Uz članak 3.

Propisuju se pojmovi u smislu ovoga Zakona koji imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbom Vijeća (EZ) 428/2009 te se propisuje pojam samo za tehničku pomoć koji nije uporabljen u navedenoj Uredbi.

Uz članak 4.

Propisuje da je potrebna dozvola za pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom u skladu sa člankom 5. stavkom 1. Uredbe 428/2009/EZ.

Propisuje da je dozvola potrebna i za brokerske usluge s robom s dvojnomo namjenom koja nije navedena u popisu robe s dvojnomo namjenom ako je Ministarstvo obavijestilo brokera da roba s dvojnomo namjenom jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena za proizvodnju oružja za masovno uništavanje ili za zemlju pod embargom. Ako je broker svjestan ili ima razloga sumnjati da roba, koja nije navedena u popisu robe s dvojnomo namjenom, a za koju on nudi pružanje brokerskih usluga je, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena za proizvodnju oružja za masovno uništavanje ili za vojnu uporabu u državama pod embargom dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu brokersku uslugu potrebna dozvola. Broker ne može pružiti brokersku uslugu dok Ministarstvo ne odobri takvu uslugu, ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

Uz članak 5.

Propisuje da je za tehničku pomoć koju pravne osobe, fizičke osobe – obrtnici sa sjedištem, odnosno boravištem na teritoriju Republike Hrvatske ili fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj pružaju izvan teritorija Europske unije potrebna dozvola ako ih je Ministarstvo obavijestilo da se tehnička pomoć namjerava koristiti za proizvodnju oružja za masovno uništavanje ili vojnu uporabu u državama pod embargom.

Ako je pravna, fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba svjesna ili ima razloga sumnjati da je tehnička pomoć, koju namjerava pružiti, namijenjena za proizvodnju oružja za masovno uništavanje ili vojnu uporabu u državama pod embargom dužna je o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu tehničku pomoć potrebna dozvola.

Propisuje da za pružanje tehničke pomoći nije potrebna dozvola kad je pomoć pružena u Australiji, Kanadi, Japanu, Novom Zelandu, Norveškoj, Švicarskoj i Sjedinjenim Američkim Državama ili u usmenom obliku i nije povezana s proizvodima koje nadziru međunarodni režimi.

Uz članak 6.

Propisuje da je dozvola potrebna i za tehničku pomoć koja se pruža unutar carinskog područja Republike Hrvatske u usmenom ili pisanom obliku, faksom, telefonom ili elektroničkim medijima potrebna je dozvola ako se tehnička pomoć namjerava koristiti za proizvodnju oružja za masovno uništavanje ili vojnu uporabu u državama pod embargom.

Uz članak 7.

Propisuje da nije potrebna dozvola za pružanje tehničke pomoći kad se pojavljuje u obliku prijenosa podataka koji su “u javnoj domeni” ili prijenosa podataka iz “temeljnih znanstvenih istraživanja”.

Uz članak 8.

Kad izvoznik ima razloga sumnjati da roba s dvojnomo namjenom, koja nije navedena u popisu robe s dvojnomo namjenom, može biti namijenjena za proizvodnju oružja za masovno uništavanje mora o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za taj izvoz potrebna izvozna dozvola.

Uz članak 9.

Propisuje da Ministarstvo izdaje izvozne dozvole, dozvole za pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom, prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Europske unije te za pružanje tehničke pomoći.

Uz članak 10.

Propisuje da Ministarstvo može zabraniti provoz robe s dvojnomo namjenom koja se nalazi na popisu robe s dvojnomo namjenom i koja se ne nalazi na popisu robe s dvojnomo namjenom ako je namijenjena za proizvodnju oružja za masovno uništavanje ili vojnu uporabu u državama pod embargom.

Prije odluke o zabrani provoza, u posebnim slučajevima Ministarstvo može nametnuti zahtjev za dozvolom posebnog provoza robe s dvojnomo namjenom i propisati uvjete za izdavanje dozvole.

O zabrani provoza ili zahtjevu za dozvolom posebnog provoza robe s dvojnomo namjenom Ministarstvo je obvezno, bez odgađanja, izvijestiti Carinsku upravu.

Uz članak 11.

Propisuje da se zahtjev za izdavanje izvozne dozvole i dozvole za prijenos, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći te dozvole za poseban provoz robe s dvojnomo

namjenom podnosi se Ministarstvu te da ministar nadležan za gospodarstvo propisuje oblik i sadržaj obrazaca zahtjeva i popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev, uvjete za dozvolu posebnog provoza robe s dvojnomo namjenom te uvjete za izdavanje globalne dozvole.

Uz članak 12.

Propisuje da Ministarstvo izdaje dozvole na temelju prijedloga povjerenstva, kojeg čine predstavnici ministarstava nadležnih za vanjske poslove, unutarnje poslove, obranu, carinu i gospodarstvo, te ovisno o krajnjem korisniku i vrsti robe i predstavnici drugih tijela.

Propisuje da povjerenstvo daje stručno mišljenje Ministarstvu vezano uz pravilnu klasifikaciju robe s dvojnomo namjenom, razmjenjuje informacije važne za nadzor robe s dvojnomo namjenom, sudjeluje kod nadzora robe s dvojnomo namjenom.

Uz članak 13.

Propisuje da Ministarstvo izdaje individualnu izvozonu dozvolu, globalnu izvozonu dozvolu, dozvolu za prijenos, dozvolu za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći te dozvolu za poseban provoz.

Propisuje da za izvoz vrlo osjetljive robe s dvojnomo namjenom, koja je navedena u Prilogu IV. Uredbe 428/2009/EZ, i za izdavanje globalne dozvole Ministarstvo može zahtijevati od izvoznika da ima uspostavljen program unutarnje usklađenosti, kojim su utvrđena pravila postupanja i odgovornosti unutar tvrtke, radi osiguranja usklađenosti s odredbama i ciljevima Uredbe 428/2009/EZ i ovoga Zakona te propisa donesenih na temelju ovoga Zakona. Osnovne elemente koje program unutarnje usklađenosti mora sadržavati pravilnikom propisuje ministar.

Uz članak 14.

Propisuje da će Ministarstvo odlučiti o zahtjevu za izdavanje dozvole u roku do 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, odnosno u roku 60 dana ako je u postupku izdavanja dozvola potrebno izvršiti dodatne provjere.

Uz članak 15.

Odredbama ovoga članka propisano je u kojim slučajevima Ministarstvo može odbiti zahtjev za izdavanje izvozne dozvole.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole ako utvrdi da su izvoz robe s dvojnomo namjenom, obavljanje brokerskih usluga i pružanje tehničke pomoći suprotni članku 12. Uredbe 428/2009/EZ te ako roba ne odgovara podacima navedenima u zahtjevu, a izvoznik, proizvođač ili pružatelj usluga na zahtjev Ministarstva ne omoguće pregled robe ili dokumenata u vezi s tom robom.

Uz članak 16.

Odredbom ovoga članka propisano je da ako država izvoznica s dvojnomo namjenom zahtijeva za izvoz te robe međunarodnu uvozonu potvrdu (IIC – International Import Certificate),

potvrdu o krajnjem korištenju (EUC - End-Use Certificate) ili potvrdu o primitku robe s dvojnomo namjenom (DVC – Delivery verification Certificate) nadležnog tijela Republike Hrvatske, potvrdu o robi s dvojnomo namjenom izdaje Ministarstvo, a da oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju, potvrde o primitku robe s dvojnomo namjenom, te dokaze koji se prilažu uz zahtjev propisuje ministar.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Europske unije.

Uz članak 17.

Odredbama ovoga članka propisano je u kojim slučajevima Ministarstvo može donijeti rješenje o prestanku važenja izdane izvozne dozvole, odnosno kada može izdanu izvoznou dozvolu poništiti.

Propisano je da Republika Hrvatska nije odgovorna za troškove koji su nastali ili će nastati aktivnostima poduzetim sukladno ovom članku.

Protiv rješenja donesenih na temelju članka 14. i 15. ovoga Zakona i stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uz članak 18.

Odredbama ovoga članka propisano je da su izvoznici robe s dvojnomo namjenom, brokari i osobe koje pružaju tehničku pomoć, za usluge za koje je potrebna dozvola temeljem članaka 5. i 6. ovoga Zakona dužni su voditi registar ili evidenciju koji sadrže propisanu dokumentaciju. Dokumentacija se mora čuvati najmanje pet godina od kraja kalendarske godine u kojoj je obavljen izvoz odnosno prijenos robe s dvojnomo namjenom te pružena brokerska usluga ili tehnička pomoć.

Uz članak 19.

Odredbama ovoga članka propisano je da je izvoznik ili broker ili osoba koja pruža tehničku pomoć dužan u roku od petnaest dana od dana izvoza robe s dvojnomo namjenom ili pružanja usluge obavijestiti ministarstvo o izvozu odnosno pruženoj usluzi, te dostaviti kopiju dozvole a kod izvoza robe dostaviti i kopiju jedinstvene carinske deklaracije.

Ako nakon izdavanja dozvole dođe do kakve promjene poslovnih partnera, krajnjih korisnika, namjeravane krajnje upotrebe i slično, izvoznik odnosno pružatelj brokerske usluge ili tehničke pomoći dužan je o tome pisano obavijestiti Ministarstvo u roku ne duljem od pet dana od nastanka ili saznanja za nastanak promjene. Na temelju dostavljene pisane obavijesti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo će odlučiti o valjanosti dozvole.

Uz članak 20.

Odredbama ovoga članka propisano je da Ministarstvo vodi evidenciju izdanih dozvola i evidenciju obavljenih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom te prikuplja i obrađuje podatke povezane s provedbom izvoza, provoza, prijenosa i pružanja usluga s robom s dvojnomo namjenom.

Za potrebe obavljanja zadataka utvrđenih ovim Zakonom i provedbi aktivnosti iz Uredbe 428/2009/EZ, Ministarstvo sudjeluje u radu institucija Europske unije, surađuje s državama članica Europske unije, nadležnim tijelima drugih država, međunarodnim organizacijama i režimima, te im dostavlja odgovarajuće podatke u skladu s preuzetim međunarodnim obvezama Republike Hrvatske.

Uz članak 21.

Ovaj članak uređuje da nadzor nad izvozom robe s dvojnomo namjenom i ocjenu sukladnosti robe s izvoznomo dozvolom, prijenosom robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Europske unije, pružanjem brokerskih usluga i tehničke pomoći, te provoza robe s dvojnomo namjenom provodi Carinska uprava.

Nadalje, u postupku izdavanja dozvole i nakon izdavanja dozvole Carinska uprava, na zahtjev Ministarstva, i samo Ministarstvo, može kod izvoznika ili proizvođača obaviti pregled robe s dvojnomo namjenom i dokumentacije povezane s tom robom. Ministarstvo može tražiti stručnu pomoć ministarstva i drugih tijela uključenih u rad povjerenstva u obavljanju pregleda robe s dvojnomo namjenom.

Propisuje da je izvoznik, banka ili druga financijska organizacija ili bilo tko drugi tko ima podatke potrebne za nadzor izvoza robe s dvojnomo namjenom, dužan na zahtjev Ministarstva, carinskih tijela ili tijela nadležnih za progon dostaviti svoje poslovne knjige, podatke o poslovnomo dopisivanju i sve druge podatke za kontrolu robe s dvojnomo namjenom potrebne za obavljanje nadzora.

Uz članak 22., 23. i 24.

Navedeni članci sadrže kaznene odredbe.

Uz članak 25.

Ovaj članak propisuje da se dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom te uvozne potvrde za uvoz robe s dvojnomo namjenom izdane temeljem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“ br. 100/2004 i 84/2008) mogu iskoristiti u rokovima utvrđenim tim aktima.

Uz članak 26.

Ovaj članak propisuje da će ministar donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona poslovnik i propise iz članka 11. stavka 2., članka 13. stavka 2. i članka 16. stavka 2. ovoga Zakona

Uz članak 27.

Ovaj članak propisuje koji propisi doneseni na temelju Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 100/2004 i 84/2008) ostaju na snazi do donošenja novih propisa.

Uz članak 28.

Propisuje da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izvozu robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“ br. 100/2004 i 84/2008).

Uz članak 29.

Ovaj članak određuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.